

foged. Naar man paa den Maade bestandig søger, saa snart Byen begynder at udvikle sig frit, at lægge den Hindringer i Vejen og siger: Helle min Veg, det er Varde eller en anden By, Ribe maaste, som skal frem, her maa du ikke komme, saa ved jeg ikke, hvor de skulle gaa hen. Nu have de søgt op langs Kysten, idet de vel troede, at de der vare saa langt fra Varde, at Følk ikke længere vare stabsbundne af den, saa at alle kunde komme frem der. Jeg har ikke videre at bemærke til de Ytringer, der ere faldne. Jeg tillader mig at anbefale Sagen til Tingets Velvilje og haaber, at De som Repræsentanter — en stor Del af Dem i alt Fald — for det jydsk Jordbrug maa være enige med mig. Gige oppe fra — jeg vil ikke sige Frederikshavn, men — Hjørring og næsten ned til Varde ere alle enige om, at det er af den største Interesse for Jordbruget i Jylland, at Eshjærg udvikler sig til noget meget stort og dygtigt, saa at der her kan blive en stor og nyttig Eksport- og Importhavn for det danske Jordbrug. Der er Tider, hvor vi, enten vi ville eller ej, ere tvungne til at gaa derned — i disse Dage f. Eks. og om Vinteren —, men det kan ikke nytte at have en Havn der, naar der ikke tillige findes en drifftig Handelsstand ved Havnen, og Byen kan ikke udvikle sig tilstrækkelig, naar den ikke bliver støttet fra Landet. Derfor beder jeg, om man vil se med Velvilje paa dette Forslag. Jeg tror ikke, at det vil staae Varde, thi en Jærnbane skaber Opland og Virksomhed og berøver ingen noget, naar den ikke kommer nærmere, end der her er Tale om. For Resten vil jeg tilføje, at der fra Eshjærgs Side har været Tilbud om Kompromis, men — — Jeg anbefaler Sagen til Tinget.

Judenrigsministeren (Fingerslev):

Jeg skal ikke nægte, at Eshjærg er en god Position. Det er der ingen Tvivl om. Den har udviklet sig fra noget smaat til noget temmelig stort. Selvfølgelig er der Banfeligheder paa enhver Plads, men naar det erede Medlem, som nu repræsenterer Eshjærg (Bluhme), siger, at man ingen Ting vil gøre for den, er det jo ganske urigtigt. Der er gjort overordentlig meget for Eshjærg, og det er min Overbevisning, at der vil blive gjort meget mere endnu, og at særlig Havneforholdene der fortjene Opmærksomhed og maa udvikles. At der er Banfeligheder paa et saadant Sted, følger af sig selv, og de kunne ikke løses paa een Gang. Hele Byens Stilling er imidlertid saa naturlig god og heldig, at den efter min Mening stadig vil udvikle sig. Men fordi man mener, at der

bør gøres noget for Eshjærg, behøver man jo ikke at genere andre Steder, som ere komne i en tarvelig Position netop paa Grund af Udviklingen ved Eshjærg. Hvad Hjørring angaar, har det erede Medlem Ret, der er ganske vist kommet uheldige Forhold til Stede, og det er netop Habneanlægget ved Eshjærg, som har foranlediget dette. Men at man nu skulde kunne bøde saa fuldstændig paa dette uheldige Forhold, at man helt kunde forvandle det til gunstige Vilkaar, tror jeg ikke paa. Jeg er af den Mening, at man samtidig med, at man bevarer sine gode Hensigter med Eshjærg, maa beskytte Varde. Det gør mig overmaade ondt, at det erede Medlem føler sig som livegen Mand, og at andre Landmænd føle paa samme Maade. Jeg har aldrig følt mig som saadan, og jeg haaber, at det erede Medlem vil takke mig, netop fordi jeg vil bidrage til, at han i mindre Grad skal komme til at føle sig som livegen. Jeg vil ikke affære det erede Medlem og dem, der bo i denne Egn, fra at komme til Eshjærg, mit Dnske er at give dem Mulighed for haade at komme til Varde og til Eshjærg, og det haaber jeg vil gøre et lille Snit i Baandet. Jeg antager, at man vil erkende, at dette er rigtigt. Det maa laas fast, at der ikke er Tale om at tvinge Følk til at tage noget Steds hen, men man bør ikke stille sig saaledes, at man affærer Følk fra at komme derhen, hvor de ere vant til at komme, ikke blot i kommercielle Interesser for at sælge deres Væg og Smør osv., men ogsaa af andre Grunde, saaledes som det blev oplyst af det erede Medlem for Ribe Amts 1ste Valokreds (S. Sørensen), idet man søger til sin Jurisdiktion, til Amtsforvalteren og til de andre Herligheder, som man der drager Nytte af, kort sagt, til sin tilvante Plads. Jeg vil have, at de skulle kunne komme begge Steder. Saa siger det erede Medlem for Ribe Amts 2den Valokreds (Bluhme), at de skulle om ad Varde for at komme paa Statsbanen til Eshjærg. Den Sag er ikke saa farlig. Der er kun Tale om et Par Jærnbanelinier, om et Kvarters eller en halv Times Kørjel, og der er ikke Tale om nogen som helst Udgift af nævneværdig Art, og saa faar man, som sagt, den gunstige Stilling, at man kan komme baade det ene og det andet Sted. Saa antager jeg, at man er fornøjet. Det klogeste, man kunde gøre i det Forhold, synes mig er, at man forligtes og søgte ved privat Overenskomst at naa til noget, hvorved begge Steder kunde tilfredsstilles. Jeg ved ikke, om det lader sig gøre. Det erede Medlem slog paa det, og det vilde jeg meget anbefale. Jeg siger nemlig ikke, at det kan komme til